

Luonut:

Tiedoston nimi:
Liite 5.1 laatuliite.doc

Dokumenttityyppi:
Hankintapuitesopimuksen liite

Sivu:
1 / 8
Pvm:
11.06.2009

LIITE 5.1 LAATULIITE

Toimittajan tulee Tuotteiden osalta noudattaa seuraavia Ostajan vaatimuksia Toimittajille ja Tuotteille.

1. Yleiset vaatimukset

1.1. Yleistä

Toimittajan tulee tuotannon ja Tuotteiden osalta noudattaa seuraavia Ostajan yleisiä vaatimuksia Toimittajille ja Tuotteille. Ostajan merkillä olevia Tuotteita koskevat lisäksi erityisvaatimukset, jotka on lueteltu Sopimuksen Private Label -liitteessä.

Jäljempänä esitetyt Euroopan unionin/Euroopan talousalueen ja Suomen lainsäädännön asettamat vaatimukset saattavat ajoittain muuttua tai niitä voi olla muitakin kuin tässä esitettyjä. Esitetyt laatuvaatimukset eivät siten muodosta tyhjentävää ja muuttumatonta luetteloa, vaan ne kuvaavat osapuolten yhteistä käsitystä lainsäädännöllisistä vaatimuksista tietyllä hetkellä. Toimittajalla säilyy aina selonottovelvollisuus Tuotteidensa Euroopan unionin/Euroopan talousalueen ja Suomen lainsäädännön vaatimustenmukaisuudesta.

1.2. Tuotetiedot

Toimittajan on Ostajan vaatimuksesta ilmoitettava Ostajan edustajalle kaikki Ostajan Tuotteesta tarvitsemat tiedot. Toimittajalla ei ole oikeutta kieltää tiedon luovuttamista eteenpäin, jos tiedon luovuttaminen on tarpeen Tuotteiden turvallisuuden varmistamiseksi.

Toimittaja on velvollinen toimittamaan Ostajalle suomen- ja ruotsinkieliset käyttöturvallisuustiedotteet (KTT/MSDS eli Material Safety Data Sheet) niistä teknokemian Tuotteista, joista Euroopan unionin/Euroopan talousalueen tai Suomen kemikaalilainsäädäntö ne vaatii. Kaikista Euroopan unionin/Euroopan talousalueen tai Suomen kemikaalilainsäädännön vaarallisiksi luokittelemista Tuotteista on toimitettava tuotetietolomakkeen vaarallisten aineiden liite täytettynä.

Käyttöturvallisuustiedote tulee lähettää seuraavissa tapauksissa:

Ostajalle toimitettava aine sellaisenaan täyttää vähintään yhden seuraavista vaihtoehtoista:

- aine luokitellaan vaaralliseksi direktiivin 67/548/EY mukaisesti;
- aine luokitellaan PBT- tai vBvP-aineeksi REACH-asetuksen XIII liitteen mukaisesti;
- aine on erityistä huolta aiheuttava aine;

JA/TAI

Ostajalle toimitettava seos (valmiste) täyttää vähintään yhden seuraavista vaihtoehdoista:

- seokseen sisältyvä aine luokitellaan vaaralliseksi direktiivin 1999/45/EY mukaisesti;
- kaasumaisiin valmisteisiin sisältyy vähintään 0,2 tilavuus-%:a ainetta, joka aiheuttaa vaaraa ihmisen terveydelle tai ympäristölle tai joka on erityistä huolta aiheuttava aine;
- muihin kuin kaasumaisiin valmisteisiin sisältyy joko vähintään 1 paino-%:a ainetta, joka aiheuttaa vaaraa ihmisen terveydelle tai ympäristölle tai vähintään 0,1 paino %:a ainetta joka on erityistä huolta aiheuttava aine tai joka luokitellaan PBT- tai vBvP-aineeksi REACH-asetuksen XIII liitteen mukaisesti.

Tavarantoimittaja sitoutuu toimittamaan Ostajalle REACH-asetuksen liitteen II mukaisen käyttöturvallisuustiedotteen (Safety Data Sheet) kaikkien nämä kriteerit täyttävien aineiden osalta tai vaihtoehtoisesti toimittamaan riittävät tiedot siitä, kuinka käyttää aineita turvallisesti ilman ihmisten tai ympäristön altistumista.

Lisäksi tavarantoimittaja sitoutuu toimittamaan nyt sekä jatkossa täydellisen listauksen Ostajalle kaikista niistä aineista, jotka täyttävät jonkin edellä tässä kohdassa mainitun vaihtoehdon. Listauksesta tulisi käydä ilmi vähintään seuraavat seikat: aineen nimi, CAS-/EC-numero sekä vaarallisten aineiden määrät ja mahdolliset pitoisuudet valmisteissa.

Mikäli Ostajalle toimitettaviin tuotteisiin tai niiden pakkauksiin sisältyy erityistä huolta aiheuttavia aineita (SVHC-aineet) yli 0,1 paino-%:a esinettä (tuote tai sen pakkaus) kohden, tulee näiden tuotteiden osalta noudattaa seuraavaa.

Toimittaja sitoutuu nyt sekä jatkossa luovuttamaan Ostajalle täydellisen listauksen tällaisista esineiden sisältämistä aineista. Listauksen tulee sisältää vähintään seuraavat tiedot:

- aineen kemiallinen nimi,
- CAS-/EC-numero,
- tuotteen tai pakkauksen paino,
- jokaisen tuotteeseen tai pakkaukseen sisältyvän aineen paino ja painoprosenttiosuus lopputuotteesta tai pakkauksesta,
- kunkin aineen pääkäyttötarkoitus tuotteessa tai sen pakkauksessa sekä
- lisäksi ohjeistus siitä, kuinka käyttää näitä esineitä turvallisesti ja ilman ihmisten tai ympäristön altistumista tulee toimittaa Ostajalle.

Euroopan kemikaalivirasto on julkaissut www-sivuillaan 28.10.2008 REACH -asetuksen luvanvaraisia aineita koskevaan liitteeseen (liite XIV) mahdollisesti sisällytettävien aineiden luettelon (ns. kandidaattilista), jota päivitetään säännöllisesti.

Ostaja edellyttää, että Toimittaja seuraa em. kandidaattilistaa ja ilmoittaa Ostajalle viivytyksettä kandidaattilistalle tai luvanvaraisiksi tulleista sellaisista uusista aineista, jotka vaikuttavat Toimittajan

velvoitteisiin Ostajaa kohtaan sekä muutoksista toimitettavien aineiden, valmisteiden tai tuotteiden ja niiden pakkausten koostumuksessa, mikäli muutoksen johdosta toimituksiin sisältyy uusia/aiemmin ilmoitetusta poikkeavia määriä erityistä huolta aiheuttavia aineita.

Lisäksi toimittajan on tarvittaessa selvitettävä, voidaanko tuote tai pakkaus korvata sellaisella, jossa ei ole erityistä huolta aiheuttavia aineita.

Muutoksista edellä mainittuihin tietoihin tulee informoida Ostajaa välittömästi.

Kandidaattilista: http://echa.europa.eu/chem_data/candidate_list_table_en.asp

Toimittaja vastaa Tuotteidensa tarvitsemista ympäristö-, laatu-, alkuperä- ja kemikaalirekisteröinneistä sekä muista vastaavista rekisteröinneistä ja ilmoitusmenettelyistä viranomaisille ja vastaaville tahoille, ellei toisin ole sovittu.

1.3. Tuoteturvallisuus, laatu ja laatujärjestelmät

Toimittajien on varmistettava Tuotteidensa turvallisuus sekä Euroopan unionin/Euroopan talousalueen ja Suomen lainsäädännön vaatimusten mukaisuus.

Tuotteiden on oltava vastaanottohetkellä sellaisessa kunnossa, että ne säilyvät lopulliseen määräpaikkaan (myymälä) Ostajan laatuvaatimukset täyttävinä. Tuotteiden tulee olla muutoinkin normaalilla tavalla kuluttajille edelleen myytävissä ja kuluttajien käytettävissä Tuotteiden normaalin käyttötarkoituksen mukaisesti.

Elintarvikkeiden valmistuksessa on noudatettava HACCP -periaatteiden mukaista toimintatapaa (HACCP-Codex Alimentarius -ohjeet). Riskinarvioinnissa on huomioitava erityisesti allergeenit ja/tai uudet tuotantotekniikat ja uuselintarvikkeet.

Kasvisten viljelyssä ja tuotannossa on noudatettava GAP-periaatteita (Good Agricultural Practice, GLOBALGAP, Laatumääräohjeistus), IP-periaatteita (Integrated Production) tai muita vastaavia periaatteita.

Kasvisten laadun on oltava hedelmä- ja vihannesalan yhteiseen markkinajärjestelyyn perustuvien tuotekohtaisten kaupanormien mukaisia. Muussa tapauksessa Tuotteen tulee täyttää FAO/WHO/Codex Alimentariuksen tai OECD:n mukaiset standardit.

Ostaja ei hyväksy Tuotteissa kloonatuista eläimistä peräisin olevia ainesosia, ellei siitä ole erikseen kirjallisesti sovittu.

Ostaja hyväksyy eläinkokeet vain siinä tapauksessa, ettei muita vaihtoehtoja ole olemassa, ja ainoastaan silloin, kun on tarkoitus parantaa ihmisiin kohdistuvaa suojelua.

Teknokemian tuotteiden Toimittajilta Ostaja vaatii GMP- tai HACCP/FMEA -periaatteisiin pohjautuvaa toimintatapaa.

Toimittaja on velvollinen huolehtimaan roolinsa mukaisista REACH-asetuksen (2006/1907/EY) velvoitteista.

Tuotannon laatujärjestelmiksi hyväksytään seuraavat CIESin hyväksymät neljä laatujärjestelmästandardia:

- BRC (Technical Standard and Protocol for Companies Supplying Retailer Branded Products)
- CCvD-HACCP (Criteria for Assessment of an Operational HACCP-system Compiled by Dutch National Board of Experts-HACCP)
- IFS (The International Standard for Auditing Food Suppliers)
- SQF 2000 Code (Safe Quality Food)

ja seuraavat muut standardit:

- EFSIS (Standard and Protocol for Companies Supplying Food Products)
- DS 3027, second edition (Management of Food Safety Based on HACCP/Tanska; korvautuu ISO 22000 standardilla)
- ISO 22000 tai ISO 9001/2000 laadunhallintajärjestelmästandardi

Ostaja ei vaadi Toimittajilta sertifiointia yllämainittujen laatujärjestelmien suhteen, mutta sertifiointi katsotaan eduksi toimittajavalintaa tehtäessä.

Toimittajan on Ostajan edustajan sitä pyytäessä toimitettava tuoteturvallisuuteen ja laadunvarmistukseen liittyvä dokumentaatio.

Mikäli Ostaja tai viranomainen on havainnut Tuotteissa laatueroja omien tarkastuksiensa aikana, Ostaja voi teettää tai pyytää Toimittajaa teettämään mahdolliset lisäanalyysit akkreditoitussa laboratorioissa Toimittajan kustannuksella.

Ostajan edustajalla on oltava oikeus suorittaa tarkastuskäyntejä ja auditointeja Toimittajan tuotantolaitoksissa ja niissä rakennuksissa, missä Tuotteita käsitellään ja varastoidaan.

1.4. Ympäristö- ja sosiaalisen vastuun yleiset periaatteet

Ympäristövastuu

Tuotantotoiminnan ja alkutuotannon tulee täyttää Euroopan unionin/Euroopan talousalueen ja/tai sovellettavan kansallisen ympäristölainsäädännön vaatimukset. Jätteiden, kemikaalien, päästöjen ja jätevesien käsittelystä on oltava menettelytavat kuvattuna.

Tuotteiden pakkauksissa ei saa käyttää PVC- muovivaivoja ja pakkaamiseen käytettävien materiaalien valkaisemisessa ei saa käyttää alkuaineklooriin perustuvaa valkaisumenetelmää.

Toimittajan tulee noudattaa kestävä kehityksen periaatteita erityisesti kala- ja äyriäistuotteiden osalta. Kalastus on toteutettava kestävällä menetelmällä ja kestävästä kalakannoista. Tärkeitä näkökohtia ovat kalan alkuperä, koko, kalastusajankohta, kalalajien tila eri kalastusalueilla sekä kalastus- ja kasvatustimet.

Hyväksytyt ympäristöjärjestelmäsertifikaatti (ISO 14001, EMAS) katsotaan eduksi. Mikäli sertifikaattia ei ole, niin Ostajalla on oikeus suorittaa auditointi tai tarkastuskäynti ympäristövastuun näkökohtien todentamiseksi.

Toimittaja on sitoutunut ympäristöasioiden jatkuvaan parantamiseen erityisesti Tuotteiden materiaali- ja energiatehokkuuden osalta.

Toimittaja vastaa, että eläinperäisten tuotteiden tuotannossa noudatetaan eläinsuojelun määräyksiä.

Sosiaalinen vastuu

Tuotantotoiminnassa ja alkutuotannossa tulee noudattaa kohdemaan lakeja ja työehtosopimuksia sekä kansainvälisen ILO organisaation työelämää koskevien vähimmäisnormien ja YK:n ihmisoikeuksien julistuksen ja lasten oikeuksien sopimuksen periaatteita.

Työntekijöiden oikeus muodostaa yhdistyksiä ja kuulua ammattiliittoon: Työntekijöillä on oltava oikeus liittyä ja muodostaa yhdistyksiä ja ammattiliittoja. Työntekijöillä on oltava oikeus neuvotella työoloistaan ja – ehdoistaan kollektiivisesti. Ammattiyhdistyksissä toimivien työntekijöiden edustajien on päästävä tapaamaan jäseniään heidän työpaikalleen.

Työntekijöitä ei syrjitä: Työntekijöitä on kohdeltava tasapuolisesti riippumatta iästä, sukupuolesta, rodusta, sukupuolesta, uskonnosta, poliittisesta mielipiteestä, ammattiyhdistystoiminnasta, seksuaalisesta suuntautumisesta tai muusta vastaavasta.

Työehdot: Säännöllinen työaika ei saa ylittää 48 tuntia, eikä ylityö 12 tuntia viikossa. Ylityöstä on maksettava ylityökorvaus, vähintään kansallisen lainsäädännön mukaan. Työntekijöille on maksettava vähintään lain mukaista palkkaa ja ylityöstä on maksettava korkeampaa palkkaa.

Työympäristön turvallisuus ja työntekijöiden kohtelu: Työntekijöille on tarjottava turvallinen työympäristö, eikä fyysistä, psyykkistä tai seksuaalista häirintää tule sallia.

Lapsityövoiman käytön kielto: Työn aloittamisikä ei saa olla alempi kuin mitä kansallinen lainsäädäntö edellyttää, ei kuitenkaan alle 15 vuotta.

Ihmisoikeuksia rikkovan vanki- ja pakkotyövoiman käytön kielto: Työntekijöiden tulee olla töissä yrityksessä vapaaehtoisesti. Työntekijöiltä ei saa vaatia panttia tai muuta vakuutta työsuhteen vastineeksi. Työntekijöillä tulee olla vapaus poistua työpaikalta työvuoronsa päätyttyä.

Sosiaalisen vastuun osalta hyväksytyt SA 8000 sertifikaatti katsotaan eduksi. Kopio mahdollisesta sertifikaatista pyydetään toimittamaan Ostajalle.

Mikäli toimittajalla ei ole SA 8000 sertifikaattia niin Ostaja voi edellyttää BSCI Code of Conductin allekirjoittamista, itsearviointin toteuttamista ja auditointin hankkimista niiltä toimittajilta, jotka sijaitsevat tai tuovat Tuotteita Ostajan määrittelemiltä riskialueilta.

BSCI auditointiprosessi koskien riskialueiden hankintaa

Code of Conduct

Business Social Compliance Initiative (BSCI) on Euroopassa vuonna 2003 kehitetty sosiaalisen vastuun valvonnan malli, jonka tavoitteena on toimittajien työolojen parantaminen kansainvälisten sopimusten

vaatimalle tasolle sekä selkeyttää ja yhtenäistää yritysten tekemää tavarantoimittajien valvontaa. BSCI-auditointimallia hallinnoi Foreign Trade Association (FTA) Brysselissä.

Ostaja on BSCI:n jäsen ja sitoutunut noudattamaan yhteisiä vaatimuksia (Code of Conduct) sekä auditointimallia riskimaiden hankinnoissa. Riskimaita ovat tällä hetkellä mm. Aasian, Afrikan, Lähi-Idän ja Latinalaisen Amerikan maat sekä tietyt Euroopan maat ja alueet kuten Espanjan Almeria. Riskimaiden toimittajien, riskimaissa Tuotteita valmistuttavien toimittajien sekä riskimaista maahantuovien ja agenttina toimivien tahojen edellytetään allekirjoittavan BSCI:n Code of Conduct dokumentti. Toimittajan edellytetään käynnistävän BSCI:n auditointiprosessi kuuden kuukauden kuluessa Code of Conduct periaatteiden allekirjoittamisesta.

Jos Toimittaja, joka on velvollinen noudattamaan BSCI:tä, rikkoo BSCI:stä sille tulevia velvoitteita, kyseisen Toimittajan on korvattava Ostajalle aiheutuneet vahingot ja menetykset. Ostajalla on myös oikeus purkaa Sopimus välittömästi tai määräämään ajan kohtana, mikäli Toimittaja ei Ostajan kirjallisen huomautuksen saatuaan korjaa laiminlyöntejään sille asetetussa kohtuullisessa ajassa.

Auditointiprosessi

Code of Conduct vaatimusten allekirjoittamisen jälkeen Toimittaja käynnistää auditointiprosessin. Ensimmäisessä vaiheessa Toimittaja tekee BSCI:n mallin mukaisen itsearvioinnin koskien tuotantotoimintaa. Itsearviointilomake palautetaan Ostajalle. Seuraavassa vaiheessa Toimittaja tilaa ulkoisen auditoinnin SAI:n hyväksymältä sertifiointilaitokselta. Listan hyväksytyistä auditoijoista saa Ostajalta. Raportti toteutetusta auditoinnista lähetetään Ostajalle. Mikäli auditoinnissa ilmenee poikkeamia suhteessa BSCI Code of Conduct vaatimuksiin, niin Toimittaja tekee suunnitelman korjaavista toimenpiteistä ja toteutusaikataulusta. Auditointi toteutetaan uudestaan viimeistään kolmen vuoden kuluessa ensimmäisestä auditoinnista korjaavien toimenpiteiden todentamiseksi. Lisätietoja BSCI prosessista www.bsci-eu.org.

Toimittaja maksaa BSCI auditointiprosessin kustannukset.

1.5. Tuotteiden jäljitettävyys

Toimittajilla on oltava toimiva ja kuvattu jäljitettävyysjärjestelmä. Kuluttajapakkauksissa on oltava päiväys- ja/tai valmistuserämerkinnät Tuotteen identifioimista ja jäljitettävyttä varten niissä tuoteryhmissä, joissa lainsäädäntö niitä edellyttää.

Toimittajan tulee kyetä antamaan Ostajalle tieto Tuotteen ja sen raaka-aineiden alkuperästä.

Terveysvaaratilanteessa tai sitä epäiltäessä Toimittajan on annettava kyseessä olevaa erää koskevat tiedot Ostajalle välittömästi ja muissa tapauksissa kahden vuorokauden kuluessa.

1.6. Tuotteiden hygieeninen laatu

Tuotteissa ei saa olla patogeenisiä mikrobeja. Tuotteessa ei saa esiintyä salmonellaa. Tuoreen lihan, raakalihavalmisteiden ja munien tuontierien mukana on seurattava salmonellan tutkimustodistus, josta ilmenee, ettei erässä esiinny salmonellaa.

1.7. Kasvien kasvinsuojeluaineiden käyttö

Kasvien viljelyssä ja tuotannossa on käytettävä vain EU:ssa hyväksytyjä kasvinsuojeluaineita. Ostaja ei salli sellaisten kasvinsuojeluaineiden käyttöä, joiden enimmäispitoisuudeksi sovelletaan raja-arvoa 0,01 mg/kg.

1.8. Luonnonmukainen tuotantotapa

Euroopan unionin alueella toimivan luomutuotteiden Toimittajan tulee kuulua luonnonmukaisen tuotannon valvontajärjestelmään Euroopan unionin/Euroopan talousalueen ja Suomen lainsäädännön mukaisesti. Tuotteiden viljelijöiden, valmistajien, maahantuojien, valmistuttajien, varastojien ja tukkukauppojen on oltava merkittynä valvontaviranomaisen ylläpitämässä luonnonmukaisen tuotannon rekisterissä.

Toimittajan on toimitettava Ostajalle luomun tuotantotarkastustodistus Euroopan unionin/Euroopan talousalueen ja Suomen lainsäädännön mukaisesti sekä ilmoitettava Ostajalle Toimittajaa valvova viranomainen sekä Euroopan unionin alueella toimivan viranomaisen tunnusnumero.

Mikäli Ostaja on Euroopan unionin/Euroopan talousalueen ja Suomen lainsäädännön mukaisesti luomutuotteen maahantuoja, Toimittaja vastaa siitä, että maahantuotujen luomutuotteiden

mukana on Euroopan unionin/Euroopan talousalueen ja Suomen lainsäädännön mukainen luomutuotantoa koskeva tuotantotarkastustodistus.

Eräille Euroopan unionin alueen ulkopuolelta tuotaville luomutuotteille tarvitaan tuontilupa. Mikäli Ostaja on maahantuoja, Toimittajan on luovutettava Ostajalle kaikki luvan saamiseksi tarvittavat tiedot ja dokumentit. Muissa tapauksissa Toimittajan tulee antaa Ostajalle kopio tuontiluvasta ja mahdolliset muut Ostajan tarvitsemat tiedot ja dokumentit.

1.9. Säteilytys

Tuotteita ei saa säteilyttää eikä niissä ei saa olla säteilytettyjä raaka-aineita tai muitakaan säteilytettyjä ainesosia.

1.10. Geenimuunnellut kasvikset

Ostaja ei hyväksy geenimuunneltuja tuoreita kasviksia, ellei siitä ole erikseen kirjallisesti sovittu.

1.11. Antibiootit elintarvikkeiden tuotannossa

Ostaja ei hyväksy antibioottien tai niiden kaltaisten aineiden tai ainesosien käyttöä elintarvikkeiden valmistuksessa ja/tai käsittelyssä.

1.12. Suolapitoisuus elintarvikkeissa

Toimittajan on huomioitava Suomen kansallinen suolamerkintöjä koskeva lainsäädäntö.

1.13. Atsoväriaineet

Atsoväriaineiden käyttöä ei sallita missään elintarvikkeissa.

1.14. Metyylibromidi

Metyylibromidin käyttöä ei sallita missään elintarvikkeissa.